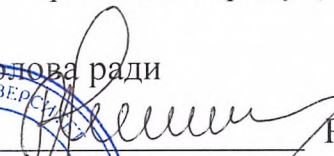

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет імені Івана Франка
Економічний факультет

ПРОГРАМА
ВСТУПНОГО ІСПИТУ ДО АСПІРАНТУРИ
із спеціальності
071 “Облік і оподаткування”
(галузь знань – 07 “Управління та адміністрування”)

Затверджено на засіданні
Вченої ради економічного факультету
Львівського національного університету
імені Івана Франка
27 червня 2024 року (протокол № 9)

Голова ради

Р. В. Михайлишин

АНОТАЦІЯ

Програма включає перелік основних тем і питань, які треба вивчити для складання вступних іспитів до аспірантури зі спеціальності 071 “Облік і оподаткування”.

Відповідно до розділу III “Стандарту третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти для здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 071 Облік і оподаткування”¹, для здобуття освітньо-наукового ступеня доктора філософії зі спеціальності 071 Облік і оподаткування можуть вступати особи, які здобули освітній ступінь магістра. Програма фахових вступних випробувань для осіб, що здобули попередній рівень вищої освіти за іншими спеціальностями повинна передбачати перевірку набуття особою компетентностей та результатів навчання, що визначені стандартом вищої освіти зі спеціальності 071 Облік і оподаткування для другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Претенденти на вступ до аспірантури повинні володіти знаннями з таких дисциплін: “Професійна етика та контроль якості в аудиті”, “Організація обліку і оптимізація оподаткування”, “Стратегічний облік і аналіз”, “Облік в управлінні суб’єктами економіки”, “Облік і звітність за міжнародними стандартами”, “Облік і аудит зовнішньоекономічної діяльності”, “Методи наукових досліджень в обліку, аналізі і оподаткуванні”, “Організація і методика аудиту”, “Фінансовий аналіз”, “Податкове адміністрування і контроль”.

Під час підготовки до вступного іспиту зі спеціальності варто користуватися рекомендованою літературою, перелік якої наведено за кожною дисципліною програми.

У підсумковій частині програми наведені критерії оцінювання знань на вступному іспиті до аспірантури для здобуття ступеня доктора філософії з обліку і оподаткування.

---

¹ Стандарт третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти для здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 071 Облік і оподаткування, затверджений та введений в дію Наказом Міністерства освіти і науки України від 06.06.2022 р. №526. Офіційний веб-сайт Міністерства освіти і науки України. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2022/06/07/071-Oblik.i.opodatкування.dok.filos-526-06.06.2022.pdf>

Змістовий модуль 1

ПРОФЕСІЙНА ЕТИКА ТА КОНТРОЛЬ ЯКОСТІ В АУДИТІ

- 1. Загальні засади професійної етики в обліку і аудиті.** Поняття професійної етики. Професійні характеристики сучасного бухгалтера і аудитора. Етика професійного бухгалтера і аудитора. Рада з міжнародних стандартів етики Міжнародної федерації бухгалтерів (МФБ). Міжнародні освітні стандарти облікових професій МФБ.
- 2. Основні принципи професійної етики в обліку і аудиті.** Міжнародні й національні професійні організації бухгалтерів. Сучасні професійні вимоги до бухгалтерів. Психологічні аспекти професії бухгалтера та аудитора. Фундаментальні моральні принципи бухгалтера і аудитора.
- 3. Концептуальний підхід до дотримання фундаментальних принципів етики.** Загрози порушення фундаментальних принципів етики. Застережні заходи для усунення загроз порушення фундаментальних принципів етики. Характеристика етичних конфліктів. Порядок вирішення етичних конфліктів.
- 4. Недотримання нормативних вимог та шахрайство.** Реагування на недотримання вимог нормативних актів. Отримання пропозиції хабаря в різних формах. Проблеми шахрайства бухгалтерів. Правові аспекти професійної несумлінності і шахрайства.
- 5. Незалежність професійного бухгалтера-практика (аудитора).** Особливості вимог до незалежності при виконанні аудиту та огляду фінансової звітності. Обставини, що створюють загрози незалежності, та застережні заходи. Особливості вимог до незалежності при виконанні інших завдань з надання впевненості. Обставини, що створюють загрози незалежності, та запобіжні заходи.
- 6. Конфіденційність в бухгалтерському обліку та аудиті.** Поняття конфіденційної інформації та комерційної таємниці. Захист конфіденційної інформації на підприємстві. Зберігання конфіденційності професійним бухгалтером. Порядок зберігання конфіденційної інформації в аудиторській фірмі.
- 7. Організація внутрішнього контролю якості аудиторських послуг.** Поняття системи контролю якості аудиторських послуг. Основні вимоги до організації системи контролю якості аудиторських послуг. Контроль якості при прийнятті завдання, продовженні співпраці з клієнтом та виконанні конкретних завдань. Контроль якості при управлінні персоналом аудиторської фірми. Контроль якості при виконанні завдання. Моніторинг відповідності політики та процедур контролю якості.
- 8. Зовнішній контроль якості аудиторських послуг.** Організація проведення перевірок з контролю якості аудиторських послуг. Проведення перевірок з контролю якості аудиторських послуг та оформлення їх результатів.
- 9. Професійний скептицизм в практиці аудиту.** Поняття професійного скептицизму. Чинники та обставини, що впливають на професійний скептицизм. Застосування професійного скептицизму в аудиторській практиці.
- 10. Професійна етика та управління психологічним кліматом.** Суть поняття психологічний клімат. Види психологічного клімату. Чинники, які впливають на

формування психологічного клімату. Показники психологічного клімату. Управління психологічним кліматом.

11. Професійна етика при визначенні винагороди професійного бухгалтера та аудитора. Дотримання професійної етики при визначенні вартості завдання з надання впевненості та інших аудиторських послуг. Дотримання професійної етики при визначенні вартості послуг бухгалтерського обліку та інших супутніх послуг.

Рекомендована література

1. Закон України “Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність” від 21.12.2017 № 2258-VIII (зі змінами та доповненнями).
2. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг. Ч. 1. / Переклад з англ. / Гол. редактор І. І. Нестеренко. К. : Міжнародна федерація бухгалтерів; Аудиторська палата України, 2017. 1142 с.
3. Кодекс етики професійних бухгалтерів. URL: https://lexinform.com.ua/wp-content/uploads/2018/09/Code-of-Ethics_ukr.pdf
4. Аудит: навч. посібник / Н. Ю. Мардус. Нац. техн. ун-т “Харків. політехн. ін-т”. Харків, 2021. 203 с.
5. Баранова А. О., Наумова Т. А., Кашперська А. І. Аудит : Х.: ХДУХТ, 2017. 246 с.
6. Бондаренко О.М. Аудит. Аудиторська діяльність в Україні. Методика проведення аудиту на підприємствах України. Навч. посібник. / К.: Вид-во “НАУ-друк”, 2017. 192 с.
7. Бурлан С. А., Руденко Н. О. Організація і методика аудиту : навч. посіб. Миколаїв: Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2017. 184 с.
8. Огійчук М. Ф., Утенкова К. О. Організація і методика аудиту : навч. посіб. К. : Алерта, 2016. 304 с.
9. Внутрішній аудит : навч. посіб. / [за ред. Ю. Б. Слободяник]. Суми: ТОВ “ВПП “Фабрика друку”, 2018. 248 с.
10. Орехова А.І. Проблемні аспекти дотримання етичних норм професійними бухгалтерами. Інвестиції: практика та досвід. 2020. № 23. С. 5–9.
11. Міжнародний кодекс етики професійних бухгалтерів. URL: https://mof.gov.ua/storage/files/kodex_et.pdf
12. Ahmad N. Accounting for a better world: priorities for a transforming profession. URL: <https://www.accaglobal.com/my/en/professional-insights/pro-accountantsthe-future/accounting-for-a-better-world.html>
13. Madhuri T., Dheeraj V. What is Accounting Ethics? URL: <https://www.wallstreetmojo.com/accountingethics/>
14. Ромашко, О. М., Король, С. Я. Професійна етика бухгалтерів в контексті електронних довірчих послуг та використання штучного інтелекту. *Проблеми сучасних трансформацій. Серія: економіка та управління.* 2024. № 12. URL: <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2024-12-09-04>

Змістовий модуль 2

ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ І ОПТИМІЗАЦІЯ ОПОДАТКУВАННЯ

- 1. Основи організації бухгалтерського обліку в системі управління підприємством.** Зміст та завдання організації обліку. Основні передумови раціональної організації бухгалтерського обліку. Оцінка, визнання основних елементів облікових процедур. Техніка здійснення облікової політики на підприємстві.
- 2. Нормативно-правове забезпечення облікового процесу та облікова політика підприємства.** Основні принципи бухгалтерського обліку. Методи бухгалтерського обліку. МСФЗ. МСБО. НП(С)БО в Україні.
- 3. Організація діловодства, документування операцій та документообігу.** Організація первинної облікової інформації, облікових номенклатур та документообігу. Основи формування фінансової звітності підприємства.
- 4. Організаційна побудова бухгалтерської служби та розроблення організаційних регламентів.** Типи організаційних структур бухгалтерії підприємства. Нормування праці працівників бухгалтерії. Відповідальність працівників бухгалтерії. Технічне забезпечення бухгалтерського обліку.
- 5. Особливості організації обліку активів, капіталу та зобов'язань.** Організація обліку необоротних активів. Організація обліку запасів. Облік операцій в розрахунках та рух грошових коштів. Організація обліку власного капіталу. Облік зобов'язань: організаційні особливості.
- 6. Організаційні засади обліку доходів, витрат і фінансових результатів діяльності підприємства.** Організація обліку доходів. Організація обліку витрат. Організація обліку фінансових результатів.
- 7. Особливості оптимізації оподаткування на підприємстві.** Аналіз податкового навантаження та чинники його обчислення. Розрахунок оптимального податкового навантаження на підприємство. Шляхи удосконалення податкової політики держави на шляху оптимізації оподаткування.

Рекомендована література

1. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-17 (зі змінами і доповненнями). URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
2. Закон України „Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування” від 08.07.2010р. №2464-VI. (зі змінами і доповненнями). URL: <http://zakon.rada.gov.ua>
3. Наказ Міністерства фінансів України від 28.01.2016 № 21 “Про затвердження форм та Порядку заповнення і подання податкової звітності з податку на додану вартість” URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0159-16#Text>
4. Наказ Міністерства фінансів України від 20.10.2015 № 897 “Про затвердження форми Податкової декларації з податку на прибуток підприємства” URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1415-15#Text>
5. Наказ Міністерства фінансів України від 13.01.2015 № 4. “Про затвердження форми Податкового розрахунку сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь фізичних осіб, і сум утриманого з них податку (форма № 1ДФ) та Порядку

заповнення та подання податковими агентами Податкового розрахунку сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь фізичних осіб, і сум утриманого з них податку”: URL: <http://zakon.rada.gov.ua>

6. Наказ Міністерства фінансів України від 22.09.2014 № 957 “Про затвердження форми податкової накладної та Порядку заповнення податкової накладної”: URL: <http://zakon.rada.gov.ua>

7. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 11 „Зобов’язання”, затверджена наказом Міністерства фінансів України від 31.01.2000 р. №20. URL: www.minfin.gov.ua

8. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 “Дохід”, затверджено наказом Міністерства фінансів України від 29.11.99 р. № 290. URL: www.minfin.gov.ua

9. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 “Витрати”, затверджено наказом Міністерства фінансів України від 31.12.1999 р. №318. URL: www.minfin.gov.ua

10. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 17 “Податок на прибуток”, затверджено наказом Міністерства фінансів України від 28 грудня 2000 р. № 353 URL: <http://zakon.rada.gov.ua>

11. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 25 “Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва”: Наказ Міністерства фінансів України N 39 від 25.02.2000 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>

12. Національне положення бухгалтерського обліку 35 “Податкові різниці”: Наказ Міністерства фінансів України від 25 січня 2011 р. № 27 URL: <http://zakon.rada.gov.ua>

13. Кучерявенко М. П. Податкове право України: Навчальний посібник. Харків: Право, 2013. 536 с.

14. Лень В. С. Фінансовий облік: навч. посіб. К.: Академія, 2011. 608 с.

15. Максимова В. Ф., Артюх О. В. Облік у системі оподаткування: навч.посібник. Одеса: ОНЕУ, ротапринт, 2013. 267с.

16. Мурашко В.М., Сторожук О.В., Мосійчук О.С., Мурашко О.В. Податковий облік: навчальний посібник. Ірпінь: Національна академія ДПС України, 2007. 570с.

17. Найдено О. Є. Податковий контроль : навчальний посібник. Х. : Вид. ХНЕУ, 2012. 224 с.

18. Гльоза А., Намонюк В. Оптимізація оподаткування технологічних компаній : міжнародний досвід та методи залучення країнами підприємців ІТ-бізнесу. Grail of Science. № 14-15. 2022. С.107-113.

Змістовий модуль 3

СТРАТЕГІЧНИЙ ОБЛІК І АНАЛІЗ

1. Сутність та концептуальні засади стратегічного обліку і стратегічного аналізу. Концептуальні засади стратегічного обліку і аналізу. Еволюція стратегічного обліку і стратегічного аналізу та передумови їх розвитку в Україні. Роль стратегічного обліку і аналізу в інформаційному забезпеченні стратегічного менеджменту підприємства.

2. Стратегічний облік і аналіз як інформаційна підтримка конкурентної стратегії підприємства. Стратегічне позиціонування підприємства згідно з моделлю М. Портера. Визначення ключових чинників успіху за допомогою SWOT-аналізу. Конкурентні стратегії підприємства згідно з матрицею І. Ансоффа. Бостонська матриця. Крива досвіду. Аналіз конкурентів.

3. Роль обліку й аналізу в стратегічному управлінні витратами. Концепція стратегічного управління витратами. Аналіз ланцюжка створення цінності. Калькуляція витрат повного життєвого циклу. Цільове калькулювання. Калькулювання для безперервного вдосконалення. Еталонне оцінювання. Аналіз і управління чинниками, які визначають витрати.

4. Системи калькулювання та управління витратами за видами діяльності. Обмеження традиційного калькулювання витрат. Сутність калькулювання за видами діяльності. Послідовність калькулювання за видами діяльності. Ідентифікація видів діяльності різних ієрархічних рівнів. Вибір факторів витрат для однорідних сукупностей накладних витрат. Застосування калькулювання за видами діяльності для визначення прибутковості клієнтів. Сутність систем управління витратами за видами діяльності. Впровадження систем калькулювання та управління витратами за видами діяльності в облікову практику підприємств України.

5. Роль стратегічного обліку й аналізу в підвищенні продуктивності та управлінні якістю діяльності. Реінжиніринг бізнес-процесів в обліку. Типи розміщення виробничих потужностей і їх вплив на ефективність виробничого циклу. Теорія обмежень в управлінському обліку. Витрати на управління якістю. Система “якраз вчасно” в управлінському обліку.

6. Фінансові показники оцінювання діяльності підприємства в стратегічному обліку й аналізі. Передумови розроблення показників оцінювання діяльності у стратегічному обліку і аналізі. Концепція стратегічного управління підприємством за показником економічної доданої вартості. Використання показників економічної доданої вартості та чистої теперішньої вартості для оцінювання акціонерної вартості підприємства.

7. Збалансована система показників і її використання в розробленні та реалізації конкурентної стратегії підприємства

Сутність збалансованої системи показників та її структурні елементи. Передумови розроблення збалансованої системи показників діяльності. Цілі та показники функціонування кожної з чотирьох перспектив діяльності підприємства. Розроблення стратегії компанії при використанні моделі збалансованої системи показників. Переваги і небезпеки впровадження збалансованої системи показників на вітчизняних підприємствах.

8. Звітність підприємства щодо показників стратегічного обліку і аналізу. Передумови включення звіту про управління до комплексу річної звітності. Підходи до розкриття нефінансової інформації, в тому числі стратегічної. Стан розвитку нефінансової звітності в Україні. Структура і зміст звіту про управління. Розкриття у звіті про управління інформації про ризики та невизначеності діяльності. Загрози неякісного розкриття нефінансової інформації у звітах про управління для вітчизняних підприємств. Перспективні напрями розвитку і подальшого поширення

звітності з корпоративної соціальної відповідальності і сталого розвитку в Україні.
 Нормативне регулювання звіту про управління в Україні

Рекомендована література

1. Бандура З.Л., Шевчук В.Р., Семенюк Л.В. Облік і аналіз в системі стратегічного управління підприємством: монографія. Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2016. 248 с.
2. Гордієнко П. Л. Стратегічний аналіз : навч. посібник 3-тє вид., перероб. і доп. / П. Л. Гордієнко, Л. Г. Дідковська, Н. В. Яшкіна. К. : Алерта, 2011. 520 с.
3. Партин Г. О. Управління витратами підприємства: концептуальні засади, методи та інструментарій : монографія. К. : УБС НБУ, 2008. 219 с.
4. Пилипенко А. А. Організація обліково-аналітичного забезпечення стратегічного розвитку підприємства : наукове видання. Х. : ХНЕУ, 2007. 276 с.
5. Пушкар М. С. Креативний облік: створення інформації для менеджерів: монографія. Тернопіль : Карт-бланш, 2006. 334 с.
6. Редченко К. І. Стратегічний аналіз у бізнесі : навч. посібник. [2-ге вид., доп.]. Львів : “Новий Світ-2000”, “Альтаїр-200”, 2003. 272 с.
7. Стратегічне управління : навч. посібник / В. Л. Дикань, В.О. Зубенко, О. В. Маковоз та ін.; К. : Центр учбової літератури, 2013. 272 с.
8. Управлінський облік / Г.О. Партин, А. Г. Загородній, Т. І. Свідрик та ін.; Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2013. 280 с.
9. Швець В. Є. Розвиток обліково-аналітичних систем суб’єктів господарювання в Україні : монографія. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2010. 448 с.
10. Шевчук В. Р. Еволюція і перспективи розвитку стратегічного управлінського обліку. *Формування ринкової економіки в Україні*: Вип. 32. Зб. наук. праць. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2014. С.166–168.
11. Шевчук В.Р. Еволюція стратегічного аналізу та передумови його розвитку в Україні. *Economics, management, law: innovation strategy: Collection of scientific articles. Henan Science and Technology Press, Zhengzhou, China*. 2016. P. 112-117.
12. Шевчук В. Р., Бандура З. Л. Концепція стратегічного управління витратами в управлінському обліку. *Науковий вісник Національного лісотехнічного університету України : зб. наук.-техн. Праць*. 2010. № 20.14. С. 147–153.
13. Шевчук В.Р. Стратегічний управлінський облік: Навч.посібник. К.: Алерта, 2009. 176 с.
14. Шевчук В.Р. Розкриття нефінансової інформації у звіті про управління вітчизняними суб’єктами господарювання: формат, виклики і перспективи. *Вісник Одеського національного університету. Економіка*. 2018. Том 23. Випуск 6 (71). С. 189–195.
15. Шевчук В.Р. Проблемні аспекти та перспективи розкриття у звіті про управління інформації про ризики та невизначеності діяльності вітчизняними суб’єктами господарювання. *Вісник Львівського торговельно-економічного університету. Економічні науки*. 2019. Вип. 57. С. 104–109.
16. Шевчук В. Передумови і проблемні аспекти складання звіту про управління у контексті адаптації законодавства ЄС в галузі бухгалтерського обліку в Україні. Україна – Європейський Союз: від партнерства до асоціації: *Український Щорічник з Європейських Інтеграційних Студій*. 2019. Вип. II. С. 354 – 363.

17. Шевчук В. Р. Стратегічний управлінський облік як інформаційне підґрунтя стратегічного менеджменту підприємства. *Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку. Вісник Національного університету Львівська політехніка: Зб. наук. праць*. Львів : НУЛП, 2014. №797. С.417–422.
18. Шевчук В. Р. Стратегічний управлінський облік як система інформаційної підтримки конкурентної стратегії підприємства. *Менеджмент та підприємництво в Україні : етапи становлення і проблеми розвитку. Вісник Національного університету “Львівська політехніка”*. 2012. № 722. С. 281–284.
19. Шевчук В.Р., Бордун О.Ю., Бабенко В.В. Застосування факторного аналізу для дослідження збалансованого розвитку туристичної дестинації (на прикладі України). *Науковий погляд: економіка та управління*. 2020. №4 (70). С.103-110.
20. Халіна, В., Сліпець, А., Колбасинський, Ю. Стратегічний аналіз зовнішнього середовища будівельного підприємства. *Наукові перспективи*. 2024. № 6. С. 48-56.

Змістовий модуль 4

ОБЛІК В УПРАВЛІННІ СУБ'ЄКТАМИ ЕКОНОМІКИ

- 1. Основи методології бухгалтерського обліку в управлінні підприємством.** Концептуальні основи методології бухгалтерського обліку в управлінні підприємством. Функціональні основи методології бухгалтерського обліку в управлінні підприємством. Вимоги користувачів до облікової інформації про господарство, його стан та зміни стану.
- 2. Принципи, методики і техніки підготовки управлінської бухгалтерської звітності.** Загальноприйняті у практиці принципи побудови бухгалтерського обліку в управлінні. Загальна структура побудови методології бухгалтерського обліку в управлінні.
- 3. Бухгалтерський облік як інформаційне джерело в управлінні підприємством.** Суть і місце облікової інформації в управлінні підприємством. Бухгалтерський облік в інформаційній системі управління підприємством. Оцінювання очікуваних витрат для прогнозування і прийняття управлінських рішень. Збалансована система показників у формуванні обліково-аналітичного забезпечення управління підприємством. Інструментарій бухгалтерського обліку і звітності в управлінні підприємством. Якість облікової інформації та бухгалтерського обліку.
- 4. Бухгалтерський облік для прийняття екологічних рішень.** Поняття екологічного обліку. Система екологічного обліку підприємства. Проблеми прийняття екологічних рішень на основі бухгалтерського обліку. Підходи до складання екологічної звітності.
- 5. Бухгалтерський облік для прийняття соціальних рішень.** Мета створення соціального обліку та концепції корпоративної соціальної відповідальності (КСВ). Зміст показників соціальної відповідальності бізнесу (СВБ). Суть соціального пакету в управлінні підприємством. Визначення складових вартості соціального пакету та їх оцінка. Складання не фінансової звітності про результати виконання соціальних програм.

6. Облікова політика в ціноутворенні. Сутність і функції ціни. Система цін та їх класифікація. Рівень, склад, структура і динаміка цін. Фактори впливу на рівень і динаміку цін. Основні методи ціноутворення. Стратегії ціноутворення. Цінова політика в управлінні підприємством. Завдання цінової політики.

7. Бухгалтерський облік в управлінні ризиками підприємства. Суть ризику як об'єкта бухгалтерського обліку. Фінансові і не фінансові ризики. Роль бухгалтерського обліку в системі ризик-орієнтованого управління. Оцінка впливу ризиків з метою відображення в бухгалтерському обліку. Вдосконалення управління ризиками підприємницької діяльності (оцінка і резервування). Застосування професійного судження стосовно облікової політики в частині впливу ризику на показники діяльності підприємства. Концепції і методичний інструментарій врахування фактора інфляції в управлінні підприємством. Концепції і методичний інструментарій врахування фактора ризику.

8. Бухгалтерський облік в управлінні вартістю підприємства. Суть вартісно-орієнтованого управління. Індексний підхід до оцінки вартості підприємства. Класифікація моделей оцінки вартості підприємства. Характеристика методу EVA (Economic Value Added). Методи розрахунку фондових індексів. Міжнародні фондові індекси. Фондові індекси США. Фондові індекси в Україні

Рекомендована література

1. Податковий кодекс України: Закон України від 02.12.2010 р. № 2755-VI URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
2. Господарський кодекс України URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
3. Закон України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні” № 996-XIV від 16.07.1999 р. (зі змінами та доповненнями) URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.
4. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність: Закон України від 21.12.2017 № 2258-VIII. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2258-19>
5. Кузнецова С. А. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством : навч. посібник. Таврійський держ. агротехнологічний ун-т. Мелітополь : Видавничий будинок ММД, 2008. 230 с.
6. Сопко В. В. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством : навч. посібник. Київський національний економічний ун-т ім. Вадима Гетьмана. К. : КНЕУ, 2006. 526 с.
7. Верига Ю. А. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством : монографія. Укоопспілка, Полтавський ун-т споживчої кооперації України. Полтава : РВВ ПУСКУ, 2009. 337 с.
8. Лаговська О. А. Обліково-аналітичне забезпечення вартісно-орієнтованого управління: теорія та методологія : монографія. Лаговська. Житомир : ЖДТУ, 2012. 676 с.
9. Голов С.Ф. Управлінський облік : підручник. Київ : Центр навчальної літератури, 2018. 534 с.
10. Голов С. Ф. Система глобального бухгалтерського обліку. *Бухгалтерський облік і аудит*. 2010. № 3 С. 3-13.

11. Кужельний М. В., Левицька С. О. Організація обліку підручник. К.: Центр учбової літератури. 2010. 352 с.

12. Азаренков Г. Ф., Мельянова Л. В., Скрипник С. В. Стратегічне планування та аналіз в бухгалтерському обліку: управління досягненням фінансової стійкості підприємства. *Ефективна економіка*. 2024. № 5. URL: http://repository.hneu.edu.ua/bitstream/123456789/32913/1/%d0%90%d0%b7%d0%b0%d1%80%d0%b5%d0%bd%d0%ba%d0%be%d0%b2_%d0%9f%d0%95%d0%a7%d0%90%d0%a2%d0%ac.pdf

Змістовий модуль 5

ОБЛІК І ЗВІТНІСТЬ ЗА МІЖНАРОДНИМИ СТАНДАРТАМИ

1. Перше застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ).

Порядок застосування МСФЗ. Основні терміни, що використовуються при застосуванні МСФЗ. Підготовка балансу до переходу на МСФЗ. Сутність вимог МСФЗ 1 до першої фінансової звітності. Суть принципу ретроспективного застосування при переході на МСФЗ. Звільнення від вимог інших МСФЗ. Винятки з ретроспективного застосування інших МСФЗ. Перелік обов'язкових винятків при застосуванні МСФЗ. Підтвердження правильності застосування МСФЗ.

2. Облікова політика за МСФЗ. Поняття облікової політики згідно МСФЗ. Характеристика розділу “Загальні положення”, “Організаційного розділу”, “Методичного розділу”.

3. Обліковий цикл та план рахунків за МСФЗ. Етапи облікового циклу. Порядок застосування коригуючих проведення. Процедура формування трансформаційних таблиць. Класифікація рахунків фінансового обліку. Рахунки за МСФЗ.

4. Визнання і класифікація основних засобів. Підходи до визначення основних засобів згідно Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку (МСБО). Сфера застосування МСБО 16. Визнання основних засобів за МСБО. Класифікація основних засобів для фінансового обліку згідно МСФЗ. Порівняння термінів щодо основних засобів.

5. Джерела виникнення та оцінка основних засобів. Оцінка основних засобів за собівартістю. Методи оцінки основних засобів згідно МСБО. Основні джерела утворення основних засобів. Придбання основних засобів за грошові кошти. Придбання основних засобів в кредит. Обмін основних засобів. Отримання основних засобів як подарунок. Самостійне створення основних засобів або будівництво основних засобів. Придбання землі. Амортизація основних засобів. Розкриття інформації щодо основних засобів у фінансовій звітності.

6. Облік фінансових інвестицій. Фінансові інвестиції: поняття, класифікація та регламентація обліку. Облік інвестицій у цінні папери, які не дають ні суттєвого впливу, ні контролю. Облік інвестицій в асоційовані компанії за методом участі у капіталі, облік гудвілу. Облік інвестицій у дочірні підприємства.

7. Особливості обліку інвестиційної нерухомості. Сфера застосування МСБО 40. Визначення та визнання інвестиційної нерухомості згідно МСБО. Оцінка інвестиційної нерухомості за МСБО.

8. Облік нематеріальних активів згідно МСБО. Сфера застосування МСБО 38. Визнання нематеріальних активів згідно МСБО. Класифікація нематеріальних активів згідно МСБО. Шляхи утворення нематеріальних активів згідно МСБО. Виникнення нематеріальних активів шляхом державного субсидування, обміну активів. внутрішнього створення. Амортизація нематеріальних активів.

9. Облік дебіторської заборгованості згідно МСБО. Визнання і класифікація дебіторської заборгованості. Оцінка дебіторської заборгованості згідно МСБО: грошові знижки, сумнівна дебіторська заборгованість, оцінка сумнівної дебіторської заборгованості, розрахунок суми резерву сумнівних боргів.

10. Облік грошових коштів за МСФЗ. Визнання грошових коштів та їх еквівалентів. Формування малої каси на підприємстві. Облік руху грошових коштів та їх еквівалентів. Формування системи внутрішнього контролю над рухом грошових коштів.

11. Облік запасів за МСФЗ. Критерії визнання запасів активами, склад первісної вартості запасів. Характеристика систем обліку запасів. Методи оцінки запасів при вибутті. Інформація про запаси, яку необхідно розкрити у фінансовій звітності підприємства.

12. Облік зобов'язань за МСФЗ. Визнання та класифікація зобов'язань. Розкриття зобов'язань у фінансовій звітності. Облік розрахунків до сплати згідно МСФЗ. Визнання та категорії виплат працівникам. Облік розрахунків за пенсійними програмами та з бюджетом.

13. Облік власного капіталу за МСФЗ. Визначення та класифікація власного капіталу. Структура власного капіталу. Методи розподілу прибутків та збитків. Облік випуску акцій. Оцінка та визнання доходів і витрат. Визнання податку на прибуток.

14. Складання балансу. Користувачі фінансової звітності та їх інформаційні потреби. Склад та призначення компонентів фінансової звітності. Визнання елементів фінансової звітності. Вимоги та припущення до інформації, що надається у фінансових звітах. Якісні характеристики фінансової звітності. Інформація, яку подають як додатки до фінансової звітності. Взаємозв'язок між інформацією у різних формах фінансової звітності. Елементи балансу, критерії їх визнання та оцінка. Структура та зміст балансу. Моделі та форми балансу.

15. Складання звіту про прибутки і збитки. Призначення та елементи звіту про прибутки та збитки. Структура та зміст звіту про прибутки та збитки. Способи подання звіту про прибутки та збитки. Методика розрахунку прибутку на акцію.

16. Складання звіту про рух грошових коштів і звіту про зміни у власному капіталі. Структура та зміст звіту про рух грошових коштів. Методика складання звіту про рух грошових коштів. Подання та розкриття інформації про рух грошових коштів. Структура та зміст звіту про зміни у власному капіталі. Підходи до розкриття змін у власному капіталі. Структура та зміст приміток до фінансової звітності. Структура та зміст проміжної фінансової звітності. Визнання та оцінка у проміжних фінансових звітах. Визначення сегментів та їх види. Елементи звітності та облікова політика сегмента. Призначення, сфера застосування та порядок подання консолідованої фінансової звітності. Процедура консолідації фінансових звітів. Розкриття інформації про консолідацію фінансових звітів.

Рекомендована література

1. Облік і фінансова звітність за міжнародними стандартами : навч. посіб. / С. О. Кузнецова, І. Б. Чернікова. Х. : Видавництво “Лідер”, 2016. 318 с.
2. Облік і фінансова звітність за міжнародними стандартами: навч. посіб. / Пархоменко В. М., Малюга Н. М. Київ: 2019. 120 с.
3. Облік і фінансова звітність за міжнародними стандартами / М. Р. Лучко, І. Д. Бенько. Тернопіль : Екон. думка ТНЕУ, 2016. 360 с.
4. Жолнер І. В. Фінансовий облік за міжнародними та національними стандартами. Навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2012. 368 с.
5. Міжнародні стандарти фінансової звітності (МСФЗ, МСФЗ для МСП, включаючи МСБО та тлумачення КТМФЗ, ПКТ). URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_010#Text
6. Голов С.Ф., Костюченко В.М. Бухгалтерський облік та фінансова звітність за міжнародними стандартами: приклади та коментарі: Практ. посібник. К.: Лібра, 2011.
7. Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності (наказ Міністерства фінансів України від 28.03.2013 р. № 433). URL: http://www.buhgalter911.com/Res/Zakoni/MetodRek/metod_fin_otch_433.aspx
8. Микитюк Н. О., Дунаєвська А. В. Проблемні питання розкриття інформації при формуванні системи фінансової звітності на основі таксономії за МСФЗ. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2021. № 6, Том 2. С. 273-279.
9. Пономарьова Н. А. Міжнародні стандарти фінансової звітності та міжнародні стандарти аудиту : навч. посібник. Хмельницький : ХНУ, 2008. 211 с.

Змістовий модуль 6

ОБЛІК І АУДИТ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

1. Предмет, завдання і зміст дисципліни. Предмет та об’єкти вивчення дисципліни. Основні форми зовнішньоекономічної діяльності та види зовнішньоторговельних операцій. Основні завдання обліку зовнішньоекономічної діяльності. Принципи ведення зовнішньоекономічної діяльності. Суб’єкти зовнішньоекономічної діяльності та порядок їх реєстрації. Методи здійснення комерційних операцій. Нормативно-правові документи, які регламентують облік ведення зовнішньоекономічної діяльності. Органи валютного регулювання в Україні. Фінансові санкції, що застосовуються при здійсненні зовнішньоекономічної діяльності.

2. Зовнішньоекономічні контракти та особливості відображення інформації в системі бухгалтерського обліку. Значення, зміст та структура зовнішньоекономічного контракту. Валютно-фінансові умови зовнішньоекономічних договорів. Суть та види оферт. Особливості укладання та виконання договорів зовнішньоекономічної діяльності. Порядок реєстрації зовнішньоекономічних договорів. Умови договорів, що впливають на облік господарських операцій. Відображення зобов’язань за зовнішньоекономічними контрактами у балансовому та позабалансовому обліку.

3. Облік і аудит валютних операцій. Види і класифікація валют. Іноземна валюта і особливості її обліку. Облік купівлі й продажу іноземної валюти. Курсові різниці, порядок визначення та відображення в обліку та звітності. Рахунки в банках в іноземній валюті, їх види, порядок відкриття та відображення в обліку. Основні види та форми розрахунків. Поняття міжнародних розрахунків, відображення їх у бухгалтерському обліку. Кредитні операції. Види та облік міжнародного кредитування. Загальна характеристика кредитних операцій. Порядок документального оформлення зовнішніх і внутрішніх кредитів. Види кредитів, банківські і комерційні кредити. рахунки бухгалтерського обліку кредитних операцій. Відображення в обліку експортера факторингових операцій, форфейтингових операцій. Відображення в бухгалтерському обліку імпортера овердрафту. Вимоги НП(С)БО 21 “Вплив змін валютних курсів” під час отримання кредитів у іноземній валюті. Порядок нарахування відсотків з отриманих кредитів в іноземній валюті. Порядок обліку відсотків банку по кредитах. Особливості податкового і бухгалтерського обліку кредитів в іноземній валюті. Методика аудиту валютних операцій.

4. Облік і аудит операцій з експорту. Загальна характеристика обліку експортних товарів, документальне оформлення експортних операцій. Характеристика митного режиму експорту: при ввезенні товарів на підставі зовнішньоекономічних договорів (контрактів) купівлі-продажу, на підставі бартерних (товарообмінних договорів); інвестиційних угод, лізингових угод; при здійсненні операцій, пов'язаних з переробкою товарів; при проведенні некомерційних операцій. Особливості оподаткування експортних операцій. Аналітичний та синтетичний облік експортних операцій. Облік експорту робіт та послуг. Особливості обліку авансів з експорту товарів, одержаних від іноземних покупців. Реекспортні операції, їх документальне оформлення та методи обліку. Облік реекспорту методом прямого відвантаження. Облік реекспорту посередником. Загальна характеристика митного режиму реекспорту. Бухгалтерський облік реекспортних операцій. Методика аудиту експортних операцій.

5. Облік і аудит операцій з імпорту. Загальна характеристика обліку імпортних операцій. Документальне оформлення імпортних операцій. Характеристика митного режиму імпорту: при ввезенні товарів на підставі зовнішньоекономічних договорів (контрактів) купівлі-продажу, при ввезенні товарів на підставі бартерних (товарообмінних договорів); при ввезенні товарів та на підставі інвестиційних угод, лізингових угод; при здійсненні операцій, пов'язаних з переробкою товарів на території України; при проведенні некомерційних операцій. Порядок формування ціни імпортних товарів. Оподаткування імпортних товарів, нарахування акцизного податку на імпортні товари. Особливості імпорту робіт та послуг, авансів з імпорту товарів. Порядок ведення розрахунків при імпорті. Аналітичний та синтетичний облік імпортних операцій. Реімпортні операції, їх документальне оформлення. Характеристика митного режиму реімпорту та особливості його застосування. Облік реімпортних операцій. Загальна характеристика експортно-імпортних операцій без ввезення і вивезення, та порядок їх оподаткування. Облік експортно-імпортних операцій без їх ввезення і вивезення.

6. Облік і аудит бартерних операцій та операцій з давальницькою сировиною.

Визначення зовнішньоекономічного бартеру й основні вимоги при його здійсненні. Облік бартерних та компенсаційних операцій. Поняття давальницької сировини і сутність операцій з нею. Порядок обліку операцій по ввозу на митну територію України давальницької сировини іноземним замовником та вивіз виробленої з неї готової продукції. Відображення в обліку операцій з давальницькою сировиною у випадку оплати за послуги коштами, сировиною та готовою продукцією. Облік реалізації на митній території України готової продукції, виробленої з давальницької сировини, завезеної іноземним замовником. Облік вивозу давальницької сировини українського замовника за межі митної території України і ввіз в Україну готової продукції. Оплата за переробку давальницької сировини коштами, сировиною чи готовою продукцією. Відповідальність за порушення порядку здійснення операцій з давальницькою сировиною. Методика аудиту зовнішньоекономічних операцій з давальницькою сировиною.

7. Облік і аудит інших зовнішньоекономічних операцій. Поняття, об'єкти, та суб'єкти міжнародного лізингу. Характеристика лізингових операцій, види і форми лізингу. Документальне оформлення лізингових операцій. Порядок проведення розрахунків з лізингових операцій. Форми розрахунків. Митне оформлення об'єктів лізингу. Види розрахунків за об'єкт лізингу. Порядок нарахування міжнародної суми лізингових платежів. Бухгалтерський і податковий облік лізингових операцій. Оперативна та фінансова оренда. Аналітичний та синтетичний облік лізингових зовнішньоекономічних операцій. Облік надання та отримання технічної та гуманітарної допомоги. Порядок складання та представлення: “Звіту про іноземні інвестиції”, “Звіту про рух коштів в іноземній валюті”. Загальні поняття комісійних та консигнаційних операцій. Договори комісії та договір доручення та їх особливості. Митне оформлення комісійних. Особливості обліку з імпорту та експорту комісійних операцій. Митні ліцензійні склади. Характеристика митного режиму митного складу. Типи митних ліцензійних складів. Облік консигнаційних операцій у консигнатора (комісіонера) – імпортера та у консигнанта (комітента) – експортера. Облік комісійних операцій. Митне оформлення, облік ввезення та вивезення товарів. Облік експорту за договором комісії. Аналітичний та синтетичний облік консигнаційних та комісійних операцій. Загальна характеристика операцій з відрядження за кордон, законодавчі вимоги. Документальне оформлення відрядження за кордон. Порядок проведення остаточного розрахунку із відрядженням працівником. Бухгалтерський і податковий облік витрат на закордонне відрядження. Методика аудиту непрямих зовнішньоекономічних операцій.

8. Звітність суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності та її аудит. Загальна характеристика звітності суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності. Види фінансової звітності, що складається суб'єктами підприємницької діяльності України та представництвами іноземних суб'єктів господарської діяльності. Форми статистичної звітності, що складаються суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності. Форми податкової звітності, щодо ведення зовнішньоекономічної діяльності. Фінансова звітність: баланс, звіт про фінансові результати, звіт про рух грошових коштів, звіт про власний капітал, примітка до річної фінансової звітності.

Статистична звітність: про експорт (імпорт) товарів, які проходять митне декларування, про придбання (продаж) товарів для забезпечення життєдіяльності транспортних засобів, потреб пасажирів та членів екіпажу. Декларації про валютні цінності. Аудит показників звітності щодо операцій з валютними цінностями та зовнішньоекономічних операцій.

Рекомендована література

1. Волкова І.А., Реслер М.В., Калініна О.Ю. Облік зовнішньоекономічної діяльності. Навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2011. 304 с.
2. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств. 6-те вид. перероб. та доп. Навчальний посібник./ За ред. Козака Ю.Г., Сукач О.О., Бурлаченко Д.М.К: “Центр учбової літератури”, 2020. 268 с.
3. Карп'як Я.С., Воськало В.І. Облік зовнішньоекономічної діяльності: Навчальний посібник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2012. 300 с.
4. Ковальчук Т.Г. Облік і аналіз зовнішньоекономічної діяльності: навч. Посібник. Київ: Ліра- К, 2018. 216 с.
5. Облік зовнішньоекономічної діяльності: навчальний посібник/ за заг.ред. С.О. Кузнецова, Х: Видавництво Іванченко І.О., 2019. 221 с.
6. Огійчук М.Ф. Облік зовнішньоекономічної діяльності: навч. посібник. К: Алерта, 2019. 332 с.
7. Закон України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні” № 996-XIV від 16.07.1999 р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.
8. Закон України “Про зовнішньоекономічну діяльність” № 960-XII від 16.04.91 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12>
9. Закон України “Про зовнішньоекономічну діяльність” від 05.04.2001 р., № 2374-III. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2374-14>
10. Закон України “Про режим іноземного інвестування” від 19.03.96 р., № 93/96-ВР URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/93/96-%D0%B2%D1%80>
11. Інструкція про безготівкові розрахунки в Україні а національній валюті, затверджена постановою Правління Національного банку України від 21.01.2004 р., № 22. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0377-04>
12. Інструкція про порядок валютного нагляду банків за дотриманням резидентами граничних строків розрахунків за операціями з експорту та імпорту. затверджена постановою Правління Національного банку України від 02.01.2019 № 7 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0007500-19>
13. Інструкція про порядок проведення державної реєстрації договорів (контрактів) про спільну інвестиційну діяльність за участю іноземного інвестора, затверджена наказом КМУ України від 20.02.97 р., № 125 URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/112-97-%D0%BF>
14. Інструкція про службові відрядження в межах України та за кордон: затверджена наказом Міністерства фінансів України від 13.03.98 № 59 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0218-98>
15. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій : Затверджений наказом

Міністерства фінансів України № 291 від 30.11.99р. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0892-99>

16. Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 21 “Вплив змін валютних курсів”, затверджене наказом Міністерства фінансів України № 193 від 10.08.2000 р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0515-00>

17. Податковий кодекс України № 2755-VI від 02.12.2010 р. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>

18. Положення про порядок здійснення банками операцій за акредитивами, затверджене постановою Правління Національного банку України від 03.12.2003 р., № 514. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1213-03>.

Змістовий модуль 7

МЕТОДИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ В ОБЛІКУ, АНАЛІЗІ

I ОПОДАТКУВАННІ

Поняття наукових досліджень. Види і етапи наукових досліджень в обліку, аналізі й оподаткуванні. Методологія наукових досліджень в обліку, аналізі й оподаткуванні. Методи наукових досліджень в обліку, аналізі й оподаткуванні. Теоретичні методи наукових досліджень в обліку, аналізі й оподаткуванні. Емпіричні методи наукових досліджень в обліку, аналізі й оподаткуванні. Категоріальний апарат наукових досліджень в обліку, аналізі й оподаткуванні. Процес проведення наукових досліджень в обліку, аналізі й оподаткуванні. Види викладу матеріалу наукових досліджень в обліку, аналізі й оподаткуванні.

Рекомендована література

1. Бруханський Р.Ф. Методологія наукових досліджень і викладання облікових дисциплін: навчально-методичний посібник для студентів спеціальності “Облік і оподаткування”. Тернопіль: ТНЕУ, 2019. 174 с.
2. Інституціональний розвиток методології наукових досліджень з обліку і аудиту / К. П. Мельник, О. В. Стащук, Т. О. Шматковська, Л. Г. Медвідь. Вісник ЛТЕУ. *Економічні науки*. 2021. № 64. С. 97–102.
3. Конверський А.Є. Основи методології та організації наукових досліджень: навч. посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2017. 750 с.
4. Кулинич М. Б., Фатенок-Ткачук А. О. Мельник К. П. Облік, аналіз, аудит і оподаткування економічних суб’єктів: організаційно-методологічні аспекти : монографія. Луцьк : “Вежа Друк”, 2021. 136 с
5. Кустовська О.В. Методологія системного підходу наукових досліджень. Курс лекцій. Тернопіль: Економічна думка, 2005. 124 с.
6. П’ятницька – Позднякова І.С. Основи наукових досліджень у вищій школі: навч. посібник. Київ, 2003. 116 с.
7. Самсонов В.В., Сільвестров А.М., Тачиніна О.М. Методологія наукових досліджень та приклади її використання: Навч. посібник. К.:НУХТ, 2022. 385 с.

8. Щербак Т.І., Ватинський С.Є. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посібник. Суми: Сум ДПУ імені А.С.Макаренка, 2016. 260 с.

9. Юринець В.Є. Методологія наукових досліджень: навч. посібник. Львів: ЛНУ імені І.Франка, 2011. 178 с.

Змістовий модуль 8

ОРГАНІЗАЦІЯ І МЕТОДИКА АУДИТУ

1. Предмет, метод, об'єкти організації та методики аудиту. Теоретичні засади організації та методики аудиту. Класифікація методів аудиту. Загальна характеристика методичних прийомів та способів аудиту. Складові методики аудиту, їх загальна характеристика. Предмет, об'єкти аудиту.

2. Організація діяльності і контроль якості роботи аудиторської фірми і праці аудиторів. Організація аудиторської діяльності. Поняття аудиторської діяльності. Поняття й рівні організації аудиторської діяльності. Організація аудиторської діяльності регуляторними органами. Організація діяльності аудиторської фірми. Організація роботи з персоналом аудиторської фірми. Кваліфікаційні вимоги до посади аудитора. Трудовий договір та його форми. Організація підвищення кваліфікації та пересертифікації аудиторів. Організація праці персоналу та її оплата. Організація контролю якості роботи аудиторів. Розробка внутрішньофірмових стандартів аудиту. Організація системи внутрішнього контролю якості в аудиторській фірмі: політики та процедури. Організація зовнішнього контролю якості аудиту.

3. Організація процесу аудиторської перевірки фінансової звітності та її інформаційного забезпечення. Організація процесу аудиторської перевірки фінансової звітності. Етапи та процедури аудиту. Організація відбору клієнтів аудиторськими фірмами. Організація взаємовідносин між учасниками аудиторського процесу. Інформаційне забезпечення процесу аудиторської перевірки фінансової звітності.

4. Аудит установчих документів, облікової політики та власного капіталу підприємства. Аудит установчих документів підприємства. Мета, завдання, нормативно-правове забезпечення, джерела інформації, процедури аудиту установчих документів. Аудит облікової політики підприємства. Мета, завдання, нормативно-правове забезпечення, джерела інформації, процедури аудиту облікової політики. Аудит власного капіталу підприємства. Мета, завдання, нормативно-правове забезпечення, джерела інформації, процедури аудиту власного капіталу підприємства. Програма аудиту власного капіталу. Типові порушення, виявлені в ході аудиту власного капіталу.

5. Аудиторська перевірка необоротних активів та інвестицій. Мета, завдання, нормативно-правове забезпечення, джерела інформації, процедури аудиту необоротних активів підприємства. Програма аудиту необоротних активів та інвестицій. Вивчення та оцінка системи внутрішнього контролю необоротних активів та інвестицій підприємства. Аудит інвестицій. Мета, завдання, нормативно-правове забезпечення, джерела інформації, процедури аудиту інвестицій підприємства. Аудит фінансових інвестицій.

6. Контроль аудитором грошових коштів і дебіторської заборгованості. Аудит розрахункових операцій та грошових коштів підприємства. Аудит дебіторської заборгованості. Перевірка правильності розрахунку резерву сумнівних боргів. Документування порушень, виявлених в процесі аудиту дебіторської заборгованості.

7. Аудит запасів і незавершеного виробництва. Програма аудиту запасів та незавершеного виробництва. Вивчення та оцінка системи внутрішнього контролю запасів та незавершеного виробництва підприємства. Співставлення залишків запасів за даними головної книги та облікових регістрів.

8. Аудиторський контроль праці та її оплати. Аудит розрахунків з оплати праці. Програма аудиту розрахунків з оплати праці. Вивчення та оцінка системи внутрішнього контролю розрахунків з оплати праці. Перевірка правильності нарахування, утримання та сплати податку з доходів фізичних осіб і єдиного соціального внеску. Документування порушень, виявлених в процесі аудиту розрахунків з оплати праці.

9. Аудит довгострокових і короткострокових зобов'язань. Аудит довгострокових зобов'язань. Програма аудиту довгострокових і короткострокових зобов'язань. Вивчення та оцінка системи внутрішнього контролю довгострокових зобов'язань. Аудит короткострокових зобов'язань. Вивчення та оцінка системи внутрішнього контролю короткострокових зобов'язань. Виявлення кредиторської заборгованості, строк позивної давнини за якою минув.

10. Аудит витрат і собівартості продукції. Мета і завдання аудиту витрат і собівартості продукції. Мета й завдання аудиту витрат і собівартості продукції. Нормативно-правове забезпечення, джерела інформації, та процедури аудиту витрат і собівартості продукції. Джерела інформації аудиту витрат і собівартості продукції. Процедури аудиту витрат і собівартості продукції. Програма аудиту витрат і собівартості продукції. Алгоритм аудиту витрат і собівартості продукції. Аудит собівартості продукції.

11. Аудит формування доходів і фінансових результатів. Процедури аудиту формування доходів і фінансових результатів. Особливості нормативно-правової бази аудиту формування доходів і фінансових результатів. Джерела інформації і процедури аудиту формування доходів і фінансових результатів. Алгоритм аудиту формування доходів і фінансових результатів. Тестування бухгалтерського обліку доходів. Перевірка повноти відображення доходів за звітний період. Перевірка правильності визначення фінансових результатів.

12. Аудиторська перевірка податкових розрахунків і платежів. Мета і завдання аудиту податкових розрахунків і платежів. Нормативно-правове забезпечення, джерела інформації аудиту податкових розрахунків і платежів. Особливості нормативно-правової бази аудиту податкових розрахунків і платежів. Програма аудиту податкових розрахунків і платежів. Порядок проведення аудиту податкових розрахунків і платежів.

13. Завершення аудиторської перевірки та узагальнення результатів аудиту фінансової звітності. Завершення аудиторської перевірки фінансової звітності. Оцінка аудитором повноти та якості виконання усіх пунктів програми аудиту. Оцінка фактичної величини рівня суттєвості. Повторний огляд аудиторської документації. Листування аудитора з найвищим управлінським персоналом клієнта

при узгодженні типу аудиторської думки. Формування професійного судження незалежного аудитора за результатами аудиту фінансової звітності. Узагальнення результатів аудиту фінансової звітності. Складання остаточного аудиторського файлу.

14. Особливості завдань з огляду фінансових звітів, спеціальних видів аудиту та аудиторських послуг. Особливості завдань з огляду фінансової звітності. Зміст завдань з огляду фінансових звітів згідно МСЗО 2400 “Завдання з огляду фінансових звітів”. Мета фахівця-практика при виконанні завдань з огляду фінансової звітності. Процедури огляду фінансової звітності. Особливості формулювання аудиторського висновку за результатами огляду фінансових звітів. Особливості надання спеціальних видів аудиту та аудиторських послуг. Перевірка прогнозованої фінансової інформації.

Рекомендована література

1. Аудит: навч. посібник / Н. Ю. Мардус. Нац. техн. ун-т “Харків. політехн. ін-т”. Харків, 2021. 203 с.
2. Аудит: методика і організація: навчальний посібник/ Н.І. Гордієнко, О.В. Харламова, Ю.І. Мізік, О.О. Конопліна; Харківський нац.ун-т міськ.госп. ім. О.М. Бекетова. 2-ге вид.перероб. і доп. Харків:ХНУМГ ім. О.М.Бекетова, 2017. 319с.
3. Аудит: підручник (в двох частинах)/за ред. Грушко В.І./ Брадул О.М., Шепелюк В.А., Ільїна С.Б., Хорошенко А.П., Брадул Т.В., 4-те вид. доп. і перероб. К: Видавництво Ліра-К, 2019. 324 с.
4. Аудит: підручник / за ред. О.А. Петрик. К.: КНЕУ, 2015. 498 с.
5. Баранова А.О., Наумова Т.А., Кашперська А.І. Аудит: навчальний посібник, Харків: ХДУХД, 2017. 246 с.
6. Бурлан С.А., Руденко Н.О. Організація і методика аудиту: навчальний посібник. Миколаїв: Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2017. 184 с.
7. Войнаренко М. П. Міжнародні стандарти фінансової звітності та аудиту: навч. посіб. К.: ЦУЛ, 2010. 484 с.
8. Виноградова М. О., Жидєєва Л.І. Аудит: навч. посіб. К.: ЦУЛ, 2014. 656 с.
9. Гуцаленко М. В., Коцупатрий М.М., Марчук У.О., Внутрішньогосподарський контроль: підручник. К.: Центр учбової літератури, 2014. 520 с.
10. Дмитренко І. М. Аудит (за міжнародними стандартами): навч. посіб. К. : Кондор-Видавництво, 2013. 398 с.
11. Макаренко А. П., Меліхова Т. О., Мусійченко О.Г. Організація і методика аудиту: навчальний посібник для здобувачів ступеня вищої освіти магістра спеціальності 071 «Облік і оподаткування» освітньо-професійної програми «Облік, аналіз, контроль в управлінні підприємством». Запоріжжя : ЗНУ, 2024. 280 с.
12. Никонович М. О., Редько К.О. Аудит: підручник; за ред. Є. В. Мниха. К : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2014.748 с.
13. Петренко С., Пальцун І.М. Аудит: теорія і практика застосування міжнародних стандартів: навч. посіб.2-ге видання. Львів: “Магнолія 2006”, 2013. 520 с.
14. Петрик О. А., Пшенична А.Ж., Артюх-Пасюта О.В. Міжнародні стандарти аудиту: схеми і таблиці: навч. посіб. Полтава: ПУЕТ, 2013. 301 с.
15. Проскуріна Н. М., Царенко О.В. Міжнародні стандарти аудиту: підручник . Київ, АМУ. 2013.215 с.

16. Проскуріна Н. М., Рубітель О.Ю. Організація і методика документального забезпечення аудиту фінансової звітності в системі корпоративного управління: науково-практичний посібник: за ред. проф. Проскуріної Н. М. Запоріжжя. :ЗНУ 2015. 214 с.

17. Сметанко О. В. Внутрішній аудит: навч. посіб. для студентів ВНЗ / О. В. Сметанко, І. С. Шарапова, Г. С. Коваленко, Н. В. Бурдюг, В. О. Горбачьов, О. С. Сорокіна; ДВНЗ Київ. нац. екон. ун-т ім. В. Гетьмана. Сімферополь: Куртбедінова Д. А., 2014. 499 с.

18. Сухарева Л. О., Глущенко Я.І. Внутрішній фінансовий контроль: навч. посіб. для студ. спец. 8.03050901, 70305901 “Облік і аудит” ден. і заоч. форми навч. Донецьк: ДонНУЕТ, 2014. 181 с. 18.

19. Сучасний аудит: підручник / Т. О. Каменська, Н. Д. Корінько, Н. М. Проскуріна, О. Ю. Редько, за наук. ред. І. І. Пилипенка; Нац. акад. статистики, обліку та аудиту. К: ДП “Інформ.-аналіт. Агентство”, 2015. 643 с.

Змістовий модуль 9

ФІНАНСОВИЙ АНАЛІЗ

1. Сутність, мета та завдання фінансового аналізу. Еволюція фінансового аналізу, місце фінансового аналізу в системі економічних наук, сутність та школи систематизованого аналізу фінансової звітності. Місце фінансового аналізу в системі управління підприємством, функції фінансового менеджменту, мета та завдання фінансового аналізу

2. Система інформаційного забезпечення фінансового менеджменту. Система показників, основні джерела інформації, вимоги до інформації, критерії корисності інформації. Форми фінансової звітності підприємств, принципи складання фінансової звітності, нормативно-правові вимоги до публікації фінансової звітності.

3. Види та методи фінансового аналізу. Критерії поділу; види аналізу за галузевою ознакою, за часом, за об'єктами управління, за методикою вивчення, за суб'єктами аналізу та ін. Системний підхід; характеристика, особливості та принципи застосування аналітичного методу; метод деталізації. Порівняльний аналіз; метод моделювання; метод елімінування; економіко-математичні методи; евристичні методи.

4. Фінансовий аналіз активів та пасивів. Структурно-динамічний аналіз пасивів та активів підприємства; застосування горизонтального та вертикального аналізу балансу підприємства. Схема побудови порівняльного аналітичного балансу. Аналіз динаміки статей балансу. Аналіз майнового стану підприємства.

5. Оцінка ліквідності підприємства. Поняття ліквідності коштів, балансу, підприємства. Метод визначення ліквідності балансу. Коефіцієнти абсолютної, швидкої та загальної ліквідності, економічна сутність та розрахунок чистого оборотного капіталу.

6. Сутність та коефіцієнтний аналіз фінансової стійкості підприємства. Сутність фінансової стійкості та факторів, що впливають на неї; коефіцієнтний аналіз фінансової стійкості: коефіцієнти автономії, фінансування, маневрування,

короткострокова та довгострокова платоспроможність. Оцінка оптимальності співвідношення власного і позикового капіталу підприємства. Метод визначення типу фінансової стійкості підприємства.

7. Аналіз ділової та ринкової активності підприємства. Сутність ділової активності підприємства, коефіцієнти обертання, період обороту, аналіз управління активами за допомогою коефіцієнтів ділової активності. Сутність виробничого, операційного та фінансового циклу підприємства; розрахунок циклів; аналіз управління дебіторською та кредиторською заборгованістю за допомогою коефіцієнтів ділової активності. Показники оцінки ринкової активності підприємства.

8. Аналіз результатів діяльності підприємства. Формування прибутку та напрями його використання, показники рентабельності діяльності, продажу, активів, власного капіталу. Застосування факторного аналізу для аналізу прибутку підприємства рентабельності власного капіталу підприємства. Застосування методу елімінування при аналізі прибутку підприємства.

9. Аналіз грошових потоків підприємства. Види грошових потоків. Формування грошових потоків за видами діяльності підприємства. Формування Звіту про рух грошових коштів підприємства за прямим та непрямим методами. Аналіз ліквідності, синхронності та ефективності грошових потоків підприємства.

10. Прогнозування банкрутства підприємств. Поняття та причини банкрутства. Підходи до виявлення основних ознак банкрутства підприємства. Показники, що свідчать про ймовірність банкрутства в найближчому майбутньому. Методи побудови моделей прогнозування банкрутства підприємства. Характеристика методик прогнозування банкрутства підприємства.

11. Методика „директ-костінг” з постійною та змінною ціною. Види витрат підприємства. Категорії операційного аналізу. Постійні та змінні витрати, побудова моделі „директ-костінг”, порівняння проектів за витратами, визначення точки беззбитковості графічним методом. Методи визначення операційного важелю. Залежність ціни від обсягів виробництва, маргінальний аналіз, максимізація прибутку при змінній ціні, використання інтегрального методу. Аналіз чутливості та визначення компенсуючих факторів.

Рекомендована література

1. Аналіз господарської діяльності: навчальний посібник / за заг. ред. І. В. Сіменко, Т. Д. Косової. К.: “Центр учбової літератури”, 2013 384 с.
2. Бегун С. Особливості аналізу фінансового стану підприємства в умовах воєнного стану. Економічний часопис Волинського національного університету імені Лесі Українки. № 4, 2022. С. 36–42. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/21958/3/Begun%2bSvitlana.pdf>
3. Гадзевич О. І. Основи економічного аналізу і діагностики фінансово-господарської діяльності підприємств: навч. посіб. К.: Кондор, 2007. 180 с.
4. Іванченкова Л., Ткачук Г., Шкляр Л., Маркова Т. Програмне забезпечення фінансової аналітики бізнесу. *MODELING THE DEVELOPMENT OF THE ECONOMIC SYSTEMS*. 2022. №1. С. 64-70.
5. Мних Є.В. Економічний аналіз: підручник. К.: Знання, 2011. 630 с.

6. Мошенський С.З., Олійник О.В. Економічний аналіз: підручник для студентів економічних спеціальностей вищих навчальних закладів. 2-ге вид., доп. і перероб. Житомир: ПП “Рута”, 2007. 704 с.
7. Кіндрацька Г.І. Економічний аналіз : підручник. 3-тє вид., перероб. і доп. К.: Знання, 2008. 487 с.
8. Ковалюк О. М., Бандура З. Л., Вейкрута Л. С. Економічний аналіз і аудит: Навчальний посібник. Львів: ЛНУ ім. І.Франка, 2014. 353 с.
9. Ковалюк О. М., Вейкрута Л. С., Мельник Н. В. Фінансово-економічний аналіз: Навчальний посібник. Львів: ЛНУ ім. І.Франка, 2018. 128 с.
10. Ковальчук К. Ф Аналіз господарської діяльності: теорія, методика, розбір конкретних ситуацій: навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2012. 326с.
11. Савицька Г.В. Економічний аналіз діяльності підприємства: навч. посіб. 3-тє вид., випр.. і доп. К.: Знання, 2007. 668 с.
12. Фінансовий аналіз: навч. посіб. / І. О. Школьник, І. М. Боярко, О. В. Дейнека та ін.; За заг. ред. І.О. Школьник. К. : ЦУЛ, 2019. 368 с.
13. Фінансовий аналіз: Конспект лекцій для студентів спеціальності 071 “Облік і оподаткування” другого (магістерського) рівня вищої освіти всіх форм навчання / Уклад. Н. В. Якименко-Терещенко. – Харків: НТУ “ХПІ”, 2021. 54 с.
12. Financial Analysis of a Selected Company. URL: https://www.researchgate.net/publication/305076841_Financial_Analysis_of_a_Selected_Company
13. Курси за темою Financial Analysis URL : <https://ru.coursera.org/courses?query=financial%20analysis>
14. Кононенко Л., Юрченко О. Фінансовий аналіз як інструмент оптимізації оподаткування підприємств. Економіка та суспільство. 2023. № 53. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-53-2>
15. Нагорний П.Д., Базюк Д.С. Оцінка фінансового стану як передумова ефективного управління підприємством. Трансформаційна економіка. №1(01), 2023. С. 44-49. URL: <https://transformations.in.ua/index.php/journal/article/view>

Змістовий модуль 10

Податкове адміністрування і контроль

- 1. Податкова система та її основні складові.** Теорії виникнення та розвитку податків. Суть податків, їхні функції та елементи. Класифікація податків. Загальна характеристика податкової системи та податкової політики України. Податкові системи у зарубіжних країнах. Податковий кодекс України: його структура та термінологія.
- 2. Адміністрування податків і зборів.** Загальна характеристика податкової роботи і системи адміністрування податків в Україні. Структура та основні завдання органів державної податкової служби. Облік платників податку. Податковий контроль. Зарубіжний досвід податкового контролю.
- 3. Основи взаємодії органів податкового контролю та платниками податків.** Система органів контролю, їх задачі, функції та повноваження посадових осіб органів державної податкової служби. Відповідальність платників податків за

порушення податкового законодавства. Діяльність податкових органів щодо погашення заборгованості платників податків

4. Організація податкового контролю в Україні. Сутність превентивного податкового контролю. Основні заходи превентивного податкового контролю: податкові консультації та масовороз'яснювальна робота, державна реєстрація платників податків, облік податкових надходжень по кожному податку, реєстрація контрольно-касової техніки, маркування підакцизних товарів, ліцензування окремих видів діяльності, горизонтальний моніторинг, здійснення доперевірочного аналізу тощо Прямі та непрямі методи визначення податкових зобов'язань платника податків. Податкова перевірка як основна форма податкового контролю.

5. Особливості податкових перевірок. Порядок проведення фактичної перевірки. Перевірка дотримання норм законодавства з питань регулювання обігу готівки, порядку здійснення платниками податків розрахункових операцій. Особливості фактичної перевірки щодо дотримання роботодавцем законодавства щодо укладення та оформлення трудових відносин з працівниками (найманими особами). Складання плану-графіка проведення документальних планових перевірок платників податків. Ризик несплати податків і зборів. План коригування плану графіка проведення документальних планових перевірок платників податків. Розподіл трудових ресурсів контролюючих органів для проведення виїзних планових та позапланових перевірок. Порядок проведення податкової перевірки. Концепція податкової перевірки. Оформлення результатів документальних перевірок у вигляді акта чи довідки.

6. Організація та методика контролю справляння податку на прибуток. Головні завдання та особливості камеральної перевірки декларацій з податку на прибуток. Джерела інформації камеральної перевірки справляння податку на прибуток підприємства. Завдання та особливості документальної перевірки справляння податку на прибуток підприємства. Ведення та зберігання первинних документів, що підтверджують отримання (здійснення) платником податку доходів (витрат). Аудит амортизаційних відрахувань. Порядок проведення інвентаризації.

7. Організація та методика контролю справляння непрямих податків. Камеральна перевірка податкової декларації з податку на додану вартість. Визначення категорії платника податку. Контроль правильності сум податку на додану вартість, заявлених до відшкодування. Джерела інформації документальної перевірки сум податкових зобов'язань та податкового кредиту, заявлених платником податків. Контроль справляння акцизного податку. Камеральна та документальна перевірки нарахованих платниками сум акцизного податку. Контроль за нарахуванням і сплатою мита. Процедура визначення достовірності митної вартості, зазначеної у вантажній митній декларації. Тарифна позиція товару.

8. Організація та методика контролю справляння податків з доходів фізичних осіб. Камеральна податкова перевірка справляння податків з доходів фізичних осіб. Декларація про майновий стан та доходи. Документальна виїзна податкова перевірка з податку на доходи фізичних осіб Оформлення результатів документальних перевірок. Контроль справляння єдиного соціального внеску.

9. Організація та методика контролю справляння інших податків. Камеральна податкова перевірка справляння екологічного податку, ресурсних платежів та місцевих податків і зборів.

Рекомендована література

1. Артюх О.В., Топольницька Н.Д. Фінансовий контроль податку на додану вартість: питання оптимізації. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Міжнародні економічні відносини та світове господарство*. 2016. Вип. 8(1). С. 8-11. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuumevcg_2016_8%281%29__4
2. Баранова В.Г. Податкова система: Навчальний посібник. Одеса: ВМВ, 2014. 344 с.
3. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV / Верховна Рада України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2755-17>.
4. Дема Д.І. Аудиторський контроль розрахунків за податком на додану вартість: шляхи підвищення ефективності. *Вісник ЖДТУ*. 2012. № 1 (59). С. 22-24.
5. Вінницька О. Теоретичні засади податкового адміністрування: основи фіскального управління. *Економічні горизонти*. 2024. № 27. С. 142–149. [https://doi.org/10.31499/2616-5236.1\(27\).2024.299231](https://doi.org/10.31499/2616-5236.1(27).2024.299231)
6. Задорожний З. В. Податковий облік: навчальний посібник. Тернопіль: Економічна думка, 2005. 285с.
7. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: Наказ Міністерства фінансів України від 30.11.99р. №291 URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=z0892-99>.
8. Кодекс Законів про працю України, прийнятий Законом УРСР від 10.12.71 р. Верховна рада. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#Text>
9. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.84р. № 8073 – Х. Верховна рада. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text>
10. Національні Положення (Стандарти) бухгалтерського обліку. Нормативно-правове забезпечення бухгалтерського обліку в підприємницькій сфері. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <https://mof.gov.ua/uk/nacionalni-polozhennja1>.
11. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI/ Верховна Рада України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2755-17>
12. Податковий контроль : навчальний посібник. Харків : Вид. ХНЕУ, 2012. 224 с.
13. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від №996-XIV від 16.07.99р. / Верховна Рада України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=996-14>
14. Про відпустки: Закон України від 15.11.1996 р. №504/96-ВР. // Верховна рада. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>
15. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Закон від 28.12.2014 № 77-VIII // Верховна рада. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/77-19#Text>
16. Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Закон України від 08.07.2010 р. №2464-VI / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2464-17>

17. Про оплату праці Закон України від від 24.03.1995 р. №108/95. // Верховна рада. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/108/95-%D0%B2%D1%80#Text>
18. Про порядок обчислення середньої заробітної плати: Постанова Кабінету Міністрів України від 08.02.1995 р. №100. // Верховна рада. URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/КР950100.html
19. Савченко М. Аналіз рівня податкового навантаження в контексті імплементації європейських стандартів у національну економіку України. *Економіка та держава*. № 5 / 2018. С. 93-96
20. Struk N., Kordonska A. Directions of tax policy liberalization during martial law in Ukraine. *Вісник Львівського університету. Серія економічна*. 2022. Вип. 63. Р. 89-97. <http://publications.lnu.edu.ua/bulletins/index.php/economics/article/view/11901/12248>.
21. Цимбалюк І.О., Вишнеvsька Н.В. Податкове навантаження, як критерій ефективності ведення податкової політики. URL: http://archive.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/evu/2012_19_1/Tsymbaly.pdf
22. Адміністрування податків, зборів, платежів: навч. посіб. / за заг. ред. В.П. Хомутенко. Одеса: “Атлант”, 2015. 314 с.
23. Десятнюк О.М. Напрямки реформування механізму адміністрування ПДВ у контексті європейського досвіду. *Світ фінансів*. 2015. № 3. С. 7-17.
24. Калінеску Т.В., Корецька-Гармаш В.О., Демидович В.В. Адміністрування податків: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. К.: Центр учб. л-ри. 2013. 288 с.
25. Коцан Л. М. Соціально-регулююча роль оподаткування доходів. *Вісник Херсонського державного університету: серія “Економічні науки”*. 2017. № 22. Ч. 2. С. 88-91.
26. Луцик А.І., Ткачик Ф.П. Адміністрування податків. Навчальний посібник. Тернопіль: ТНЕУ. 2017. 282 с.
27. Петричко М.М. Сучасний стан адміністрування податків і зборів в Україні. *Науковий вісник Херсонського державного університету. серія: “Економічні науки”*. 2016. Вип. 16(2). С. 133-135.
28. Податкова система: Навчальний посібник. / за заг. ред. Андрущенко В. Л. К.: “Центр учбової літератури”, 2015. 416 с.

КРИТЕРІЇ

оцінювання знань на вступному іспиті до аспірантури для здобуття ступеня доктора філософії з обліку і оподаткування

Вступний іспит зі спеціальності дає змогу оцінити наявність знань, умінь, навиків абітурієнтів відповідно до вимог програми вступного іспиту до аспірантури за спеціальністю 071 Облік і оподаткування.

Екзаменаційний білет вступного іспиту зі спеціальності складається з 2 теоретичних питань, 15-ти тестових завдань і двох задач.

Рівень знань оцінюється за 100-бальною шкалою.

Кожне теоретичне питання максимально оцінюється 15 балами.

Кожне правильно вирішене тестове завдання оцінюється 2-ма балами.

Кожна правильно вирішена задача 20 балами.

Максимальна кількість балів за правильні відповіді:

- теоретичні питання – 30 балів;
- тестові завдання – 30 балів;
- задачі – 40 балів.

Набрані 90 – 100 балів відповідають екзаменаційній оцінці “відмінно”.

Набрані 71 – 89 балів відповідають екзаменаційній оцінці “добре”.

Набрані 51 – 70 балів відповідають екзаменаційній оцінці “задовільно”.

Згідно з Правилами прийому до аспірантури та докторантури Львівського національного університету імені Івана Франка у 2024 р.², оцінка “задовільно” за іспит зі спеціальності є підставою для відмови у зарахуванні вступника до аспірантури на всі форми навчання.

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ:

Гарант освітньо-наукової програми “Облік і оподаткування” третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за спеціальністю 071 “Облік і оподаткування” галузі знань 07 “Управління та адміністрування” доктор економічних наук, професор, професор кафедри обліку і аудиту Струк Н. С.

---

² Правила прийому до аспірантури та докторантури Львівського національного університету імені Івана Франка у 2024 р. <https://aspirantura.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2024/07/Pravyla-pryyomu-do-aspirantury-ta-doktorantury-u-2024-rotsi.pdf>